

GEFAD / GUJGEF 39(3): 1319-1345(2019)

Akademisyenlerin Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Dersi ile İlgili Görüşleri*

The Opinions of Academicians about School Experience and Teaching Practice Course

Hatice KIRÇIÇEK¹, İbrahim YÜKSEL²

¹Milli Eğitim Bakanlığı, Kamışlı Hayrettin Konak Ortaokulu Batman,
htckrccek@gmail.com

²Gazi Üniversitesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü,
ibrahimyuksel7@hotmail.com

Makalenin Geliş Tarihi: 07.05.2019

Yayına Kabul Tarihi: 31.11.2019

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, akademisyenlerin 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) tarafından güncellenen lisans programlarında ana bilim dalını yeni kazanan öğrenciler için Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü'nde okul deneyimi dersinin kalkması, öğretmenlik uygulaması dersine ek olarak öğretmenlik uygulaması 2'nin ilavesi ve dersin öğretmenlik mesleğini nasıl yansıttığına dair görüşlerini belirlemektir. Araştırma 2018- 2019 eğitim öğretim yılının güz döneminde bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi ile Temel Eğitim bölümlerindeki akademisyenlerden gönüllü olanlardan seçilmiş toplam otuz akademisyenle yapılmıştır. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması yöntemi, veri toplama aracı olarak da araştırmacılar tarafından geliştirilen görüşme formu kullanılmış ve içerik analizi yapılmıştır. Çalışmada görüşme formundan elde edilen cevaplar temalandırılıp sonuçlardan yola çıkarak yorumlamalar yapılmıştır. Okul deneyimi dersinin programdaki yeri temasına baktığımızda akademisyenlerin çoğunluğu dersin kalkmaması gerektiğini ve bu dersin okul ortamını tanımak için gerekli olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca birçok akademisyen ise öğretmen adayları bu derste aktif olmadığı için kaldırılıp yerine öğretmenlik uygulaması-I dersinin gelmesinin daha mantıklı olduğu görüşünü benimsemiştir. Öğretmenlik uygulaması dersinin programdaki yeri temasına baktığımızda birçok akademisyen yeni program ile uygulama şansı arttığı için bu değişikliği olumlu bir durum olarak nitelendiriyor. Karşıt görüş

---

* **Alıntılama:** Kırçıçek, H. ve Yüksel, H. (2019). Akademisyenlerin okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması dersi ile ilgili görüşleri. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(3), 1319-1345.

olarak öğretmenlik uygulaması dersinin okul deneyimi dersini karşılayamayacağını ve okulu tanımada yetersiz kalacağını savunanlar da bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Okul Deneyimi, Öğretmenlik Uygulaması-I/II, Akademisyen*

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the views of academicians about the removal of the School Experience course at Mathematics and Science Education Department for the students who have recently got the department in the undergraduate programs which were updated by the Higher Education Council (HEC) in the academic year of 2018-2019, addition of Teaching Practice 2 in addition to Teaching Practice course and how the course reflects the teaching profession. The research was conducted with 30 academicians selected from the volunteers of the Mathematics and Science Education and Basic Education Departments in the education faculty of a public university in the fall semester of 2018-2019 academic year. In this study, the case study method from qualitative research designs was preferred and the interview form developed by the researchers was used as the data collection tool and content analysis was performed. In the study, the answers obtained from the interview form were themed and interpretations were made based on the results. When we look at the theme of the place of School Experience course in the program, the majority of practice academicians stated that the course should not be taken and that this course is necessary to recognize the school environment. In addition, many practice academicians adopted the opinion that removal of the course and replacement of it by Teaching Practice-I course is more logical as prospective teachers weren't active in this course. When we look at the place of the application of Teaching Practice in the program, many practice academicians defines this change as a positive situation because the chance to apply it with the new program has increased. In contrast, there are also other academicians who argue that the teaching practice course cannot meet the school experience course and will be insufficient to recognize the school.

Keywords: *School Experience, Teaching Practice-I / II, Academicians*

GİRİŞ

Günümüz eğitim sistemleri ve gelişmişlik düzeyleri incelendiğinde ülkelerin eğitim düzeyleri ile gelişmişlik düzeyleri arasında bir uyum olduğu görülmektedir. Ülkelerin gelişebilmesinde bireylerin eğitimi önem arz etmektedir. İyi eğitilen nesiller nitelikli bireyler olarak, bilimsel ve teknolojik gelişmeleri takip ederek ülke gelişimine katkı sağlamaktadır. Bir ülkenin içinde yaşayan toplumun ekonomik, kültürel ve sosyal olarak kalkınması, eğitim sistemindeki yeni oluşumları takip etmesi ile ilişkilidir (Katrancı, 2008).

İyi bir eğitim sisteminin en önemli unsurlarından biri de öğretmenlerdir. Öğretmenler eğitim sisteminin yapı taşıdır. Bir eğitim sisteminin başarılı olabilmesi, o sistemde görevli olan öğretmenlerin çalışmasına ve kalitesine bağlıdır (Yetim ve Göktaş, 2004). Bu kalitelere sahip olmayan öğretmenlerin geleceği etkili ve sağlam inşa etmeleri beklenemez. Ülkemizde bireylerin iyi eğitim alabilmeleri için öncelikle kaliteli öğretmenler yetiştirmek gerekmektedir (Saratlı, 2007). Ülkemizde eğitim fakülteleri, eğitim gören öğrencilerine öğretmenlik mesleğinin şartlarını en uygun şekilde hazırlamaktadır (Aylar ve Aksin, 2011).

Akademisyen, hem uygulama okulundaki etkinliklerle hem de akademik boyutla ilgilenmektedir. Akademisyen her türlü mesleki gelişime yönelik teorik bilgiler sunmakta ve derste uygulanan özel öğretim yöntemleri için seçenekler sağlamaktadır (McNamara, 1995). Öğretmenlik uygulaması sürecinde akademisyen, öğretmen adaylarına dönüt sağlamada süreçle ilgili literatürdeki yöntem ve tekniklerden yararlanarak dönüt sağlamada en etkili parçalardan birisidir (Hurst & Wilkin, 1992). Öğretmenlik uygulaması, iyi öğretmenliğe açılan yolun en önemli noktalarından biridir. Öğretmenlik uygulaması sürecinin işleyişi ile ilgili yeterli olmamakla beraber resmî belgeler bulunmaktadır ve bunlara belirli çerçevede uyulmaktadır. Ancak uygulama sürecinin kontrolünde ve teorik dersler ile öğretmen adayının yetişmesinde çok büyük rol oynayan akademisyen bazı durumlarda yetersiz kalmaktadır.

Eğitim fakültelerinde lisans programlarında yer alan okul deneyimi dersi hem kalite hem de işlevsellik yönünden önem taşımaktadır. Okul deneyimi dersi, öğretmen adaylarının sınıf içindeki olumsuzlukların önüne geçmek amacıyla iki yıldan fazla olmayacak şekilde izlendiği, başarılı gibi görünen bir yoldur (Kocatürk, 2006). Okul deneyimi dersi öğretmen adaylarına sadece mesleki yeterlilik değil aynı zamanda öğretmenliğe başladığı zaman görev yaptığı okulundaki sistemli yapıya da katkı kazandırmaktadır (Ceylan ve Akkuş, 2007). Aynı zamanda öğretmen adaylarına, öğretmenlik mesleği ile ilgili duygu ve düşüncelerini, tutum ve alışkanlıklarını gerçek bir sınıf ortamında yaşama imkânı sunmaktadır. Burada önemli olan dersin nitelikli ve etkili bir biçimde işlenmesidir. Dersin hedeflerine ulaşılabilmesi için bir saat teorik, dört saat uygulama olarak haftada beş saat olmak üzere, ders içeriğe uygun bir şekilde yürütülmelidir (Kahyaoğlu ve Yangın, 2007). Okul deneyimi dersinin amacı doğrultusunda öğretmen adayları, gittikleri Milli Eğitim Bakanlığına (MEB) bağlı okullarda deneyimli öğretmenleri izleme ve öğretmenlerin tecrübelerinden yararlanma imkanı yakalamaktadırlar. Öğretmen yetiştirme ile ilgili olarak bugüne kadar çeşitli modeller ortaya atılmıştır. Öğretmenin kendini sürekli geliştirmekte olan toplumların yeni ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte olması günümüzde hala önemini koruyan sorunlardan biridir (Akgül, 2006).

Sarıtaş (2007), öğretmen adaylarının okul deneyimi dersindeki gözlemleri sonucu, öğretmenlik mesleğine yönelik duygu ve düşüncelerinin etkilendiğini belirtmektedir. Okul deneyimi dersi, öğretmenlik mesleğini tanıma ve anlama noktasında en önemli basamaklardan biri olup iyi bir şekilde planlandığı takdirde öğretmen adaylarının mesleki gelişimine katkı sağlar. Öğretmen adaylarının, dersin amacına uygun olup olmadığı hakkındaki görüşleri dersin içeriğini daha da verimli hale getirebilir. Bu nedenle fen bilgisi eğitimi ana bilim dalı ve diğer ana bilim dallarındaki öğretmen adaylarının 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) tarafından güncellenen lisans programlarında ana bilim dalını yeni kazanan öğrenciler için okul deneyimi dersinin kalkmasına ve dersin öğretmenlik mesleğini nasıl yansıttığına dair akademisyenlerin görüşlerini belirlemek önemlidir.

Problem Durumu

Bu çalışmanın genel problem durumu, “Fen Bilgisi Eğitimi Ana Bilim Dalı ve diğer (Matematik Eğitimi, Biyoloji Eğitimi, Fizik Eğitimi, Kimya Eğitimi, Sınıf Eğitimi, Okul Öncesi Eğitimi) ana bilim dallarındaki akademisyenlerin Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü’nde okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması I/II dersleri ile ilgili görüşleri nelerdir?” şeklinde ifade edilebilir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, fen bilgisi eğitimi ana bilim dalı ve diğer ana bilim dallarındaki 2018-2019 eğitim-öğretim yılında YÖK tarafından güncellenen lisans programlarında akademisyenlerin Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü’nde okul deneyimi dersinin kalkmasına ve öğretmenlik uygulaması I/II dersleri ile ilgili öğretmenlik mesleğini nasıl yansıttığına dair görüşlerini belirlemektir.

YÖNTEM**Araştırmanın Modeli**

Bu araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Durum çalışması, bir olay ya da olguyu bulunduğu tabii hakiki yaşam çerçevesi içinde belirleyen, durumları çok yönlü, sistemli ve ayrıntılamasına inceleyen bir araştırma yöntemidir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu araştırmada, fen bilgisi eğitimi ana bilim dalı ve diğer anabilim dallarındaki akademisyenlerin 2018-2019 eğitim-öğretim yılında YÖK tarafından güncellenen lisans programlarında anabilim dalını yeni kazanan öğrenciler için okul deneyimi dersinin kalkmasına ve öğretmenlik uygulaması I/II derslerine dair görüşleri detaylı olarak analiz edilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırma 2018-2019 eğitim öğretim yılının güz döneminde bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde matematik ve fen bilimleri eğitimi ile temel eğitim bölümlerinde görev yapmakta olan rastgele seçilmiş toplam otuz akademisyen ile yapılmıştır.

Araştırmada yer alan akademisyenler, A1, A2, A3..... A29 ve A30 şeklinde kodlanmıştır. Ayrıca akademisyenlerin ana bilim dallarına ve cinsiyetlere göre demografik veriler Tablo 1 ve Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 1. Cinsiyete Ait Demografik Veriler

Cinsiyet	F	%
Erkek	16	53,3
Kadın	14	46,7

Tablo 2. Anabilim Dalına Ait Demografik Veriler

Anabilim Dalı	F	%
Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı	7	23,33
Matematik Eğitimi Anabilim Dalı	6	20
Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalı	5	16,66
Fizik Eğitimi Anabilim Dalı	4	13,33
Kimya Eğitimi Anabilim Dalı	3	10
Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı	3	10
Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı	2	6,66

Veri Toplama Aracı

Araştırma verileri, alan yazın taraması ile Türkiye’de konu ile ilgili yapılan çalışmalar incelenerek ve araştırmacı tarafından alanında altı uzmanın görüşü alınarak geliştirilen görüşme maddeleri ile elde edilmiştir. Araştırmanın görüşme maddelerini oluşturmak için öncelikle alan yazın taraması yapılmış ve konu ile ilgili yapılan araştırmalar incelenmiştir. Bu araştırmada problem durumunda belirlenen amaçlara ulaşmak için araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan öğretmen adaylarının durumu için akademisyenlere yönelik açık uçlu görüşme maddeleri veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Bu araştırmada akademisyenlerin düşüncelerinin ortaya çıkarılması amaçlandığı için nitel veri toplama araçlarından yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. İlgili alan yazın taranarak öğretmenlik uygulaması ve okul deneyimi dersini vermiş akademisyenlerle ilgili 24 maddeden oluşan madde havuzu oluşturulmuştur. Altı madde okul deneyimi dersi altı madde de öğretmenlik uygulaması dersi için altı uzmandan gelen görüşler doğrultusunda oluşan yazılı mülakat için görüşme maddeleri geliştirilmiştir. Oluşturulan mülakat

formunda yer alan maddeler altı uzmanın görüşü doğrultusunda geliştirilmiş ve kapsam geçerliğı sağlanmıştır. Her bir mülakat 25-35 dakika sürmüştür. Mülakatlar sürecinde akademisyenlerin görüşleri, onlardan izin alınarak görüşme formu kâğıdına yazılmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde içerik analizi yapılmıştır. İçerik analizi genellikle yazılı ve görsel verilerin analizinde kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntemde tümden gelimci bir yol izlenmektedir. İçerik analizinde araştırmacı öncelikle araştırma konusuyla ilgili kategoriler geliştirmektedir. Bu kategoriler içerisine giren kelime, cümle veya görseller sayılmaktadır. Kategori gelişim aşamasında aynı metin üzerinden benzer bir araştırma yapmayı tasarlayan diğer araştırmacıların da aynı sonuçlara ulaşabilecekleri türden uygun kategoriler geliştirmeye dikkat edilmesi gerekmektedir (Özdemir, 2010). İçerik analizinin temel amacı, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Buna göre toplanan verilerin öncelikle kavramsallaştırılması daha sonra da ortaya çıkan bu kavramların mantıklı bir biçimde düzenlenmesi ve buna göre veriyi açıklayan temaların saptanması gerekmektedir. Böylece içerik analizi ile elde edilen verileri tanımlamak ve verilerin içinde saklı gerçekleri ortaya koymak amaçlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Çalışmada verileri analiz ederken aşağıdaki basamaklar takip edilmiştir: Elde edilen verilerdeki görüşme maddeleri iki uzman tarafından hiçbir değişiklik yapılmadan bilgisayar üzerinden yazıya çevrilmiştir. Daha sonra yazılar teker teker incelenerek herhangi bir tutarsızlık olmamasına özen gösterilmiştir. Katılımcıların ifadeleri doğrultusunda çalışmanın amacına uygun kodlamalar oluşturulmuştur. Kodlayıcılar arası güvenilirlik oranı, uzlaşılan kod sayısının toplam uzlaşılan ve toplam uzlaşılamayan kod sayısına bölünmesiyle hesaplanmıştır. Kodlayıcılar arası güvenilirlik % 90'dan fazla çıkmış olup bu oranın % 90'dan fazla olması önerilmektedir (Miles and Huberman, 1994).

BULGULAR

Bu kısımda yarı yapılandırılmış görüşme formu sonunda, eski ve yeni programlara göre okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması derslerinin durumu hakkında akademisyenlerin görüşme formuna verdikleri cevaplar ve bu cevaplara ait frekans değerleri ve rastgele seçilmiş bazı akademisyenin görüşlerine yer verilmiştir.

Okul Deneyimi Dersi Görüşme Maddeler Bulguları

Akademisyenlere 1. Maddede “Okul deneyimi dersinin programdaki yeri” teması işlenmiştir. Akademisyenlerin bu maddeye verdiği cevaplar Tablo 1’de bulunmaktadır.

Tablo 1. Akademisyenlerin Okul Deneyimi Dersinin Programdaki Yeri ile İlgili Görüşleri ve Frekansları

Tema	Kod	f
Okul Deneyimi Dersinin Programdaki Yeri	Öğretmen adayları bu derste aktif olmadığı için kaldırılıp yerine öğretmenlik uygulaması-I dersinin gelmesi daha mantıklı	9
	Okul ortamını tanımak için faydalıydı	8
	Ders kalkmamalıydı	8
	Tecrübe kazanmak için gerekli bir dersti	1
	Ders iki dönem olmalıydı	1
	Ders 3. sınıfta verilmeliydi	1
	Öğretmen adayının akademik gelişimi için önemli bir dersti	1
	Daha nitelikli ders haline getirilebilirdi	1

Tablo 1’e bakıldığında, akademisyenlerin 1. madde ile ilgili görüşlerini içeren sekiz kod bulunmaktadır. Dokuz akademisyen; öğretmen adaylarının yeni gelen derste yeterince aktif olmadığını, yerine öğretmenlik uygulaması-I dersinin gelmesinin daha mantıklı olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca okul ortamını tanımak için faydalı bir ders olduğunu ve dersin kalkmaması gerektiğini sekizer akademisyen belirtmiştir. Tüm akademisyenlerin görüşlerine bakıldığında okul deneyimi dersinin faydalı olduğunu ifade ettikleri görülmektedir.

1. madde ile ilgili bazı akademisyenlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

UA1: “Öğretmen adayının “okulu tanınması bakımından” faydalı bir dersti. Dersin kalkmasını uygun bulmadım.”

UA9: “Okul deneyimi dersinin kapsamı yeni programda yine yer alacak. Öğretmenlik uygulaması I ve II olarak iki döneme yayıldı. Var olan okul deneyimi dersinin içeriğinin güncellenmesi gerekiyordu. Bu nedenle olumlu buluyorum .”

UA12: “Öğretmenlik uygulaması ve okul deneyimi programları mesleki anlamda tanıma ve uygulama eğitimi sağlamayı amaçlar. Bir öğretmenin mesleki açıdan çalışma ortamı olan okullara yönelik “tanıtım ve işleyiş” mantığını öğrenmesi için oluşturulan okul deneyimi dersinin kaldırılması yanlıştır .”

2. maddede “Okul deneyimi dersinin öğretmenlik mesleğine katkısı” teması işlenmiştir.

Akademisyenlerin bu maddeye verdiği cevaplar Tablo 2’de bulunmaktadır.

Tablo 2. Akademisyenlerin Okul Deneyimi Dersinin Öğretmenlik Mesleğine Katkısı ile İlgili Görüşleri ve Frekansları

Tema	Kod	f
Okul Deneyimi Dersinin Öğretmenlik Mesleğine Katkısı	Mesleği tanımak için faydalı	14
	Tecrübe kazandırıyor	8
	Gözlem yapmak yeterli değil deneyim kazanılmaz	3
	Okul ortamını tanımak	3
	Faydalı olduğunu düşünmüyorum	3

Tablo 2’ye bakıldığında, akademisyenlerin 2. madde ile ilgili görüşlerini içeren beş kod bulunmaktadır. On dört akademisyen, “Okul Deneyimi” dersinin mesleği tanımak için faydalı olduğunu belirtirken üç akademisyen bu on dört akademisyenden farklı olarak dersin faydalı olmadığını ifade etmiştir. Diğer akademisyenler yine okul deneyimi dersinin öğretmenlik mesleğine katkısı ile ilgili olumlu görüş belirtmişlerdir.

2. madde ile ilgili bazı akademisyenlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

UA1: “Her mesleğin bir görünen bir de arka yüzü vardır. Okul deneyimi mesleğin arka yüzünü öğreten bir dersti. Bu anlamda okul deneyimi dersini faydalı buluyorum.”

UA9: “Okul deneyimi dersinin amacı öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tanımalarıydı. Bunun için okul yapısını, öğrencileri, öğretmenleri, yöneticileri gözlemlemeleri gerekiyordu. Maalesef amaca uygun olarak işlenmedi. Öğrencilerin çoğu okula bile gitmeden dersi geçti. Uygulama kötü olduğu için faydalı olmadı. Aslında çok faydalı bir ders olduğunu düşünüyorum.”

UA12: “Bir öğretmenin çalışacağı kurumdaki sistemi öğrenmesi oldukça önemli. Öğretmenlik sadece ders vermek değil, sistem içindeki tüm yapıyı bilmek ile de birebir ilgilidir.”

Akademisyenlere 3. maddede “uygulama okulunun öğretmenlik mesleğine katkısı” maddesi sorulmuştur. Akademisyenlerin bu maddeye verdiği cevaplar Tablo 3’te bulunmaktadır.

Tablo 3. Akademisyenlerin Uygulama Okulunun Öğretmenlik Mesleğine Katkısı ile İlgili Görüşleri ve Frekansları

Tema	Kod	f
Uygulama Okulunun Öğretmenlik Mesleğine Katkısı	Tecrübe	9
	Mesleği tanıma	8
	Öğrenciyi tanıma	5
	Okul ortamını tanıma	5
	Gözlem yapma becerisi	5
	Meslektaşı tanıma	4
	Yöneticiyi tanıma	3
	Veliyi tanıma	2
	PAB gelişimi açısından fayda sağlıyor	2
	Uygulama okulu ve uygulama öğretmenine bağlı	1
	Destek hizmetlerini tanıma	1

Tablo 3’e bakıldığında, akademisyenlerin 3. madde ile ilgili görüşlerini içeren on bir kod bulunmaktadır. Tüm akademisyenler, uygulama okulunun öğretmenlik mesleğine katkısı hakkında birçok beceri açısından faydalı olduğunu ifade etmişlerdir.

3. madde ile ilgili bazı akademisyenlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

UA1: “Öğretmen adayına; meslektaşı, yöneticiyi, öğrenciyi, okul ortamını, destek hizmetlerini ve veliyi tanıma gibi olanaklar kazandırır.”

UA9: “Okul deneyimi dersinde öğretmen adayları okullarda eğitim almayacaklar aslında. Onlar gözlem yapacak, yaptıkları gözlemi teorik derste akademisyen ile tartışacaklar. Ama bunu maalesef yapamadık.”

UA12: “Mesleki anlamda ülkemizde geçerli olan kanun ve yönetmelikleri tanıyacaktır. Öğretmenin idari görevlerini öğrenecektir .”

Akademisyenlerin 4. maddede “Okul deneyimi dersinin değerler eğitimine katkısı” sorulmuştur. Akademisyenlerin bu maddeye verdiği cevaplar Tablo 4’te bulunmaktadır.

Tablo 4. Akademisyenlerin Okul Deneyimi Dersinin Değerler Eğitimine Katkısı ile İlgili Görüşleri ve Frekansları

Tema	Kod	f
Okul Deneyimi Dersinin Değerler Eğitimine Katkısı	Evet katkısı vardır	13
	Katkı sağladığını düşünmüyorum	9
	Okul ortamına bağlı	5
	Bazıları için katkı sağlıyor	3

Tablo 4’e bakıldığında, akademisyenlerin 4. madde ile ilgili görüşlerini içeren dört kod bulunmaktadır. Akademisyenlerin “Okul Deneyimi” dersinin değerler eğitimine katkısı hakkında on üç akademisyen katkısı olduğunu düşünürken dokuz akademisyen, bu on üç akademisyenden farklı olarak katkısının olmadığını belirtmiştir.

4. madde ile ilgili bazı akademisyenlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

UA1: “Biz genelde bu değerleri en iyi şekilde yaşayan ve yansıtan okulları seçip, öğrencileri oralara gönderiyorduk. Dolayısıyla katkı sağladığını düşünüyorum.”

UA9: “Katkı sağlamadığını düşünüyorum. Hatta öğretmen adaylarında var olan değerleri zedelediğini düşünüyorum. Çünkü öğretmen adayları –miş gibi davranıyor. Mesela gitmediği okula gitmiş gibi davranıyor.”

UA12: “Bu anlamda okul yönetiminde yer alan öğretmenler için belirtilen özellikleri belirleyebilme şansları olabilir. Ancak okul deneyimi dersi yukarıda belirtilen değerler açısından çok fazla katkı sağlayacak bir yapı göstermiyor.”

Akademisyenlerin 5. maddede “Uygulama öğretmenin öğretmenlik katkısı” maddesi sorulmuştur. Akademisyenlerin bu maddeye verdiği cevaplar Tablo 5’te bulunmaktadır.

Tablo 5. Akademisyenlerin Uygulama Öğretmenin Öğretmenlik Katkısı ile İlgili Görüşleri ve Frekansları

Tema	Kod	f
Uygulama Öğretmenin Öğretmenlik Katkısı	Uygulama okulu ve uygulama öğretmenine bağlı	9
	Olumlu yada olumsuz katkıları oluyordu	8
	Evet katkısı oldu	7
	Uygulama okulu ve akademisyene bağlı	5
	Model olmadığını düşünüyorum	1

Tablo 5’e bakıldığında, akademisyenlerin 5. madde ile ilgili görüşlerini içeren beş kod bulunmaktadır. Uygulama öğretmenin öğretmenlik katkısı hakkında katkısı olduğunu düşünen yedi akademisyen bulunurken bir akademisyen katkısı olmadığını düşündüğünü belirterek zıt bir görüş bildirmiştir.

5. madde ile ilgili bazı akademisyenlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

UA1: “Kesinlikle öğretmen adayı için uygulama öğretmeni bir modeldir. Bu nedenle gerek okulun gerekse uygulama öğretmenin seçimi önemlidir.”

UA9: “Nasıl öğretmen olmamaları gerektiği konusunda model olduklarını düşünüyorum. Öğretmen adayları sistemin çöktüğünü, öğretmenlerin teoriğe uygun ders işlemediklerini, asla onlar gibi öğretmen olmak istemediklerini söylüyorlar.”

UA12: “Bu tamamen okullarda görev alan uygulama öğretmenlerinin yaklaşımına göre değişiklik gösteren bir konu. Okul deneyimi dersi için görev

alan uygulama öğretmeni ne yapacağını iyi biliyorsa öğretmen adayları için iyi bir model olabiliyor.”

Akademisyenlerin 6. maddede “Okul deneyimi dersinin iletişim becerilerine katkısı” maddesi sorulmuştur. Akademisyenlerin bu maddeye verdikleri cevaplar Tablo 6’da bulunmaktadır.

Tablo 6. Akademisyenlerin Okul Deneyimi Dersinin İletişim Becerilerine Katkısı ile İlgili Görüşleri ve Frekansları

Tema	Kod	f
Okul Deneyimi Dersinin İletişim Becerilerine Katkısı	Öğretmenliğe geçiş fırsatı sunduğu için evet geliştirir	18
	Katkısı yoktur	5
	Okulu tanıma fırsatı sunduğu için evet geliştirir	4
	Uygulama öğretmenine bağlı	2
	Gözleme dayalı bir ders olduğu için katkısı düşük	1

Tablo 6’ya bakıldığında, akademisyenlerin 6. madde ile ilgili görüşlerini içeren altı kod bulunmaktadır. Akademisyenlerin “Okul Deneyimi” dersinin iletişim becerilerine katkısı hakkında yirmi beş akademisyen okul deneyimi dersinin iletişim becerileri üzerine bir şekilde katkı sağladığını düşünürken bu akademisyenlerden farklı olarak beş akademisyen katkısı olmadığını ifade etmiştir.

6. madde ile ilgili bazı akademisyenlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

UA1: “Okulu, tüm öğeleriyle tanıma fırsatı bulduğu için öğretmen adayının iletişim becerisinin geliştiğini düşünüyorum.”

UA9: “Düşünmüyorum. Çünkü öğretmen adayları okullarda öğretmenler odasına bile almak istemiyorlar. Buda öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinden soğumasına neden oluyor.”

UA12: “Kesinlikle geliştirdiğini düşünüyorum.”

Öğretmenlik Uygulaması Dersi Görüşme Maddeleri Bulguları

Akademisyenlere 1. maddede “Öğretmenlik uygulaması dersinin programdaki yeri” teması işlenmiştir. Akademisyenlerin bu maddeye verdikleri cevaplar Tablo 7’de bulunmaktadır.

Tablo 7. Akademisyenlerin Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Programdaki Yeri ile İlgili Görüşleri ve Frekansları

Tema	Kod	f
Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Programdaki Yeri	Uygulama şansı arttığı için öğretmenlik uygulaması dersinin 2 dönem verilmesi olumlu bir durum	12
	Öğretmenlik uygulaması dersi okul deneyimi dersini karşılayamaz	9
	Bir değişiklik olmamıştır	3
	Öğretmenlik uygulaması dersi okulu tanımada yetersiz olur	2
	Önemli olan derslerin niteliğinin artırılması	2
	Her iki derste 2 dönem verilmeli	1
	Uygun planlanırsa okul deneyimi dersinin eksikliği giderilebilir	1

Tablo 7’ye bakıldığında, akademisyenlerin 1. madde ile ilgili görüşlerini içeren yedi kod bulunmaktadır. Akademisyenlerin “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin programdaki yeri hakkında çeşitli görüşler bulunmaktadır. Çoğunluk, bu değişikliği “Uygulama şansı arttığı için öğretmenlik uygulaması dersinin 2 dönem verilmesi olumlu bir durum” şeklinde ifade ederek bu durumu olumlu karşılamaktadır.

1. madde ile ilgili bazı akademisyenlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

UA1: “Öğretmenlik Uygulaması I dersi, Okul Deneyimi dersini karşılar nitelikte görünmüyor. Bu nedenle eski haliyle daha uygundu diye düşünüyorum.”

UA9: “İçerik düzenlenmeyip ad değiştirmekle değişen bir şey olmaz ancak yönergenin öğretmenlik uygulaması dersine göre hazırlanmış olması nedeniyle yapılan değişikliği olumlu buluyorum. Okul deneyimi dersinde bir grup 10 kişi olunca okullarda aşırı kalabalıklar oluşuyor .”

UA12: “Öğretmenlik Uygulaması dersinin iki dönem uygulanması olumlu bir yaklaşım ancak içerik bakımından okul sistemini tanımada yetersiz kalıyor.”

2. maddede “Öğretmenlik Uygulaması dersinin öğretmenlik mesleğine katkısı” teması işlenmiştir. Akademisyenlerin bu maddeye verdikleri cevaplar Tablo 8’de bulunmaktadır.

Tablo 8. Akademisyenlerin Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Öğretmenlik Mesleğine Katkısı ile İlgili Görüşleri ve Frekansları

Tema	Kod	f
Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Öğretmenlik Mesleğine Katkısı	Tecrübe kazandırmaktadır	12
	Mesleği tanımak için faydalı	9
	Öğretmenlik mesleğini yansıtmıyor	3
	Öğretmen adayı yeterince aktif olmadığı için faydası yetersiz	1
	Öğretmenlik uygulaması dersi otantik öğrenme olduğu için faydalı	1
	Öğretmen adaylarına görev verilirse faydalı	1
	Dersin verildiği dönem sayısı artırılmalıdır	1
	Okul ortamına bağlı	1
	Özgüven ve özyeterlik açısından faydalı	1

Tablo 8’e bakıldığında, akademisyenlerin 2. madde ile ilgili görüşlerini içeren dokuz kod bulunmaktadır. Akademisyenlerin “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin öğretmenlik mesleğine katkısı ile ilgili üç akademisyen yirmi yedi akademisyenin aksine öğretmenlik mesleğini yansıtmadığını yani katksının olmadığını belirtmiştir.

2. madde ile ilgili bazı akademisyenlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

UA1: “Öğretmenlik Uygulaması tam bir otantik öğrenmedir. Yani işin mutfağında çalışmaktır. Bu nedenle faydalı olduğunu düşünüyorum.”

UA9: “Öğretmen adayları yeterince ders anlatamıyor. Hem öğretmen hem de okuldaki öğrenciler öğretmen adayından ders dinlemek istemiyor. Bu nedenle

öğretmenlik mesleğini yansıtmıyor. Öğretmen adaylarına çokta faydalı olduğunu düşünmüyorum.”

UA12: *“Kesinlikle uygulanması gereken bir ders. Üniversitede gördüğü teorik eğitimin uygulaması açısından faydalı. Yeni mezunların hemen atanmaları durumunda, öğretmen adayına mesleki tecrübe kazandırabilecek bir ders.*

Akademisyenlere 3. maddede “Öğretmenlik uygulaması dersinin saat yeterliliği” maddesi sorulmuştur. Akademisyenlerin bu maddeye verdikleri cevaplar Tablo 9’da bulunmaktadır.

Tablo 9. Akademisyenlerin Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Saat Yeterliliği ile İlgili Görüşleri ve Frekansları

Tema	Kod	f
Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Saat Yeterliliği	Yeterli değil	16
	Yeterli	7
	Önemli olan saat değil dersin niteliği olmalı	3
	Öğretmenlik Uygulaması 2. sınıftan itibaren verilmeli	2
	Her ülke için saat farklı olabilir	1
	Uygulama öğretim sürecinde sık sık yapılmalı	1

Tablo 9’a bakıldığında, akademisyenlerin 3. madde ile ilgili görüşlerini içeren altı kod bulunmaktadır. Akademisyenlerin “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin saat yeterliliği hakkında on altı akademisyen yeterli olduğunu belirtirken yedi akademisyen saatin yetersiz olduğunu ifade etmiştir.

3. madde ile ilgili bazı akademisyenlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

UA1: *“Öğretmenlik Uygulaması dersi, fakülte ile ortak planlar yaparak haftada 2 gün (16 saat) olmalı diye düşünüyorum. Mevcut uygulamanın yetersiz olduğunu düşünüyorum.”*

UA9: “Saatin çok olması değil o saat içerisinde nasıl eğitim verildiği önemlidir. Şimdiye kadar uygulandığı şekilde 1000 saat de uygulansa faydalı olmaz. Nicelikten öte nitelik önemlidir. Öğretmenlik Uygulaması adı altında okullarda seçmeli açılıp bu seçmeli derslerde öğretmen adayları ders verebilir.”

UA12: “Tabi ki yeterli değil. Ancak ülkemiz şartlarında değerlendirildiğinde daha fazlasını yapmak okullarımız açısından oldukça zor görünüyor.”

Akademisyenlerin 4. maddede “Öğretmenlik uygulaması dersinin değerlendirme yöntemi” maddesi sorulmuştur. Akademisyenlerin bu maddeye verdikleri cevaplar Tablo 10’da bulunmaktadır.

Tablo 10. Akademisyenlerin Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Değerlendirme Yöntemi ile İlgili Görüşleri ve Frekansları

Tema	Kod	f
Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Değerlendirme Yöntemi	Yöntem uygundur	9
	Objektif bir değerlendirme değildir	7
	Değerlendirme amacına ulaşmıyor	6
	Geliştirilmesi gerekiyor	4
	Öğretmen adayını sadece uygulama öğretmeni değerlendirmeli	1
	PAB açısından değerlendirme uygun değildir	1
	Süre yetersiz olduğu için değerlendirme eksik kalıyor	1
	Öğrenci sayısı fazla olduğu için değerlendirme eksik kalıyor	1

Tablo 10’a bakıldığında, akademisyenlerin 4. madde ile ilgili görüşlerini içeren sekiz kod bulunmaktadır. Akademisyenlerin “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin değerlendirme yöntemi hakkında birçok çeşitli görüş ortaya çıkmıştır. Dokuz akademisyenin aksine yirmi bir akademisyen değerlendirme yöntemini uygun bulmamaktadır.

4. madde ile ilgili bazı akademisyenlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

UA1: “Yöntemi uygun buluyorum. Yöntem gerek yöneticiyi ve gerekse uygulama öğretmeni ve danışma öğretmenini aktif kılıyor. Yeterli vakti olanlar uygundur.”

UA9: “Eğer hakkıyla uygulanırsa güzel yöntem. Aslında öğretmen adayları da MEBBİS sistemine girip kendisi hakkında yazılanları inceleyebilmeli ve ona göre kendini düzeltmeli.”

UA12: “Belirtilen sistem tam anlamıyla uygulanabilse uygun. Ancak, özellikle akademisyen bir dönemde ancak bir kere öğrenciyi dinleyebiliyor. Bütün değerlendirme uygulama öğretmenine kalıyor.”

Akademisyenlerin 5. maddede “Öğretmenlik uygulaması dersinin alan eğitimi bilgisine katkısı” maddesi sorulmuştur. Akademisyenlerin bu maddeye verdikleri cevaplar Tablo 11’de bulunmaktadır.

Tablo 11. Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Alan Eğitimi Bilgisine Katkısı ile İlgili Görüşleri ve Frekansları

Tema	Kod	f
Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Alan Eğitimi Bilgisine Katkısı	Uygulama boyutunda katkısı vardır	11
	Tecrübe açısından faydalıdır	9
	Kısmen	6
	Katkısı olduğunu düşünmüyorum	2
	Uygulama öğretmenine bağlı faydalı olabilir	1
	Adayın eksikliklerini görmesi için faydalı	1

Tablo 11’e bakıldığında, akademisyenlerin 5. madde ile ilgili görüşlerini içeren altı kod bulunmaktadır. “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin alan eğitimi bilgisine katkısı hakkında, yirmi sekiz akademisyenin aksine iki akademisyen öğretmenlik uygulaması dersinin alan eğitimi bilgisine katkısının olmadığını ifade etmiştir.

5. madde ile ilgili bazı akademisyenlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

UA1: “Tecrübeli bir öğretmenle çalışmalarını halinde faydalı buluyorum. Öte yandan “alan bilgisi” genel olarak fakültede alınmalı diye düşünüyorum. Zira kaynağa dayanmadan, sadece duyarak alan bilgisi geliştirmenin zararlı olacağını düşünüyorum.”

UA9: “*Faydalı olmadığını düşünüyorum. Çünkü öğretmen adayları yeterince derslerde aktif olamıyor. Öğretmenler sınıfını teslim etmek istemiyor.*”

UA12: “*Alan eğitiminde öğretmen adayları için çok büyük bir yarar sağladığını düşünmüyorum. Öğretmen adayı ancak anlatacağı ders konusunda sınıfa hazırlanıp gidiyor. Bu da alan eğitimi açısından çok yetersiz.*”

Akademisyenlerin 6. maddede “Öğretmenlik uygulaması dersinin sınıf yönetimi bilgisine katkısı” maddesi sorulmuştur. Akademisyenlerin bu maddeye verdikleri cevaplar Tablo 12’de bulunmaktadır.

Tablo 12. Akademisyenlerin Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Sınıf Yönetimi Bilgisine Katkısı ile İlgili Görüşleri ve Frekansları

Tema	Kod	f
Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Sınıf Yönetimi Bilgisine Katkısı	Tecrübe kazandırır	15
	Öğretmenliğe geçiş fırsatı sunduğu için evet geliştirir	8
	Teorikten pratiğe geçiş imkanı sunuyor	4
	Uygulama öğretmenine bağlı	2
	Öğrencilerle ilişki kurma yönünden faydalı	1
	Okul Deneyimi dersinde katkısı vardır	1

Tablo 12’ye bakıldığında, akademisyenlerin 6. madde ile ilgili görüşlerini içeren altı kod bulunmaktadır. Akademisyenlerin öğretmenlik uygulaması dersinin sınıf yönetimi bilgisine katkısı hakkında yirmi dokuz akademisyen öğretmenlik uygulaması dersinin sınıf yönetimi bilgisine bir şekilde katkısının olduğunu düşünürken bir akademisyen katkısı olmadığını belirtmiştir.

6. madde ile ilgili bazı akademisyenlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

UA1: “*Konu hakkındaki tüm teorik bilgilerini sınavacakları bir ders olduğunu düşünüyorum.*”

UA9: “Öğretmen adayı sürekli derslere girmediği için öğrenciler tarafından yadırganıyor. Sınıf yönetimi konusunda başarısız olduklarını düşünüyorum. Bu konuda aslında tam verim alamıyoruz. Öğrenciler, öğretmen adayını dinlemeye gittiğimizde yapay davranıyor. Doğal olmuyor. Bu nedenle de sınıf yönetimi konusundaki gelişmelerini inceleyemiyoruz.”

UA12: “Bu durum daha çok uygulama öğretmenin bu konudaki doğru yaklaşımı ile ilgilidir. Bazen olumlu yönü olabileceği gibi uygulama öğretmenin yanlış metodolojisi öğretmen adayını yanıltabilir.”

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada, kullanılan görüşme formundan elde edilen bulgular ve yapılan yorumlara dayanılarak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Okul Deneyimi

Okul deneyimi dersinin programdaki yeri temasına baktığımızda akademisyenlerin çoğunluğu dersin kalkmaması gerektiğini ve bu dersin okul ortamını tanıtmaya açısından gerekli olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca birçok akademisyen ise öğretmen adayları bu derste aktif olmadığı için kaldırılıp yerine “Öğretmenlik Uygulaması-I” dersinin gelmesinin daha mantıklı olduğu görüşünü benimsemiştir. Demir (2012), sosyal bilgiler öğretmen adaylarının okul deneyimi dersinde karşılaştıkları problemleri tespit etmek ve bu problemlerin yok edilmesi için çözüm önerileri geliştirmek amacıyla yaptığı çalışmada, okul deneyimi dersinin faydalı olduğu ancak birçok eksikleri olduğu ve gereken değeri görmediği belirlenmiştir. Yüksel ve Kırçıçek (2019) öğretmen adaylarının okul deneyimi ile ilgili görüşlerini aldıkları çalışmalarında, dersin kalkmaması gerektiğini ve bu dersin mesleki tecrübe kazanmak için gerekli olduğunu belirtmişlerdir.

Okul deneyimi dersinin öğretmenlik mesleğine katkısı temasına baktığımızda akademisyenlerin çoğu okul deneyimi dersinin mesleği tanımak için faydalı olduğunu ve tecrübe kazanmak için gerekli bir ders olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca az sayıda

akademisyen gözlem yapmanın yeterli olmadığını, okul deneyimi dersinin amacına uygun olarak işlenmediğini ve mesleği tanımak için faydalı bir ders olmadığı görüşlerini desteklemektedir.

Uygulama okulunun öğretmenlik mesleğine katkısı temasına baktığımızda akademisyenlerin çoğu uygulama okulunun tecrübe kazanmak için önemli olduğunu vurgulamıştır. Özellikle mesleği, meslektaş, yöneticiyi, öğrenciyi, okul ortamını, destek hizmetlerini, veliyi tanımak için büyük katkı sağladığını belirtmişlerdir. PAB gelişimi açısından fayda sağladığını ve gözlem yapma becerisini geliştirdiğini destekleyen olduğu gibi dersin mesleğe katkısının uygulama okulu ve uygulama öğretmenine bağlı olduğunu aktaran da olmuştur. Güngör (2018), yaptığı çalışmada akademisyenlerin ders takip süreciyle ilgili yaşadıkları problemlerin uygulama okullarının uzak olmasından kaynaklandığı ve bu sebeple sürece yeterli bir şekilde dâhil olamadıklarını belirlemiştir. Yeşilyurt'un (2010) çalışmasında öğretmen adaylarının uygulama okulu kaynaklı olarak okul yöneticilerin çeşitli konularda zayıflık içinde olması, öğretmenlerin adaylara karşı olumsuz tutum sergilemesi tespit edilmiştir.

Okul deneyimi dersinin değerler eğitime katkısı temasına baktığımızda; akademisyenlerin bir kısmı bu dersin tüm değerler açısından katkı sağlayan bir uygulama olduğunu bir kısmı ise katkısının olmadığını belirtmişlerdir.

Uygulama öğretmenin öğretmenlik katkısı temasına baktığımızda akademisyenler uygulama okulu ve uygulama öğretmenine bağlı olduğunu, olumlu olumsuz katkılarının olduğunu belirtmişlerdir. Uygulama öğretmenin öğretmen adayının bir model olmadığını düşünen de olmuştur. Güngör (2018), yaptığı çalışmada okul deneyimi dersinde uygulama öğretmenlerinin etkinlik yapmak ile ilgili bilgilerinin olmadığı belirlenerek etkinliklerin gerçekleştirilmesi hususunda bir sorumluluk hissetmedikleri sonucuna varılmıştır. Uygulama etkinliklerin takibini gerçekleştirmedikleri ve adaylara dönüt vermedikleri tespit edilmiştir. Arslantaş ve Yıldız'ın (2013) çalışmalarında uygulama öğretmenlerinin bilgi eksikliğinden dolayı okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması dersleri kapsamındaki etkinlikleri eksiksiz ve plânlı bir şekilde yürütmedikleri belirtilmiştir. Ayrıca etkinliklerin çoğunlukla uygulama öğretmenlerinin

tutumu sebebiyle istenilen seviyede gerçekleştirilemediği belirtilmiştir. Sonuçlarımıza karşıt olarak ise; Çoban ve İleri (2017) araştırmalarında, uygulama öğretmenlerinin etkinlikleri gerçekleştirmek için öğretmen adaylarına yeterli bir şekilde yardımcı olduklarını belirtmişlerdir. Yeşilyurt (2010), çalışmasında öğretmen adaylarının uygulama öğretmeni kaynaklı, yetersiz uygulama yaptırma, derse ve adaya değer vermeme gibi sorunlarla karşılaştıkları sonucuna varmıştır.

Okul deneyimi dersinin iletişim becerilerine katkısı temasına baktığımızda akademisyenlerin birçoğu öğretmenliğe geçiş ve okulu tanıma fırsatı sunulduğu için evet geliştirir demiştir. Ayrıca akademisyenlerin bazıları katkısı olmadığını bazıları da bu katkının uygulama öğretmenine bağlı olduğunu düşünmektedir.

Öğretmenlik Uygulaması

Öğretmenlik uygulaması dersinin öğretmenlik mesleğine katkısı temasına baktığımızda akademisyenlerin çoğu öğretmenlik uygulaması dersinin tecrübe kazanmak için gerekli bir ders olduğunu belirtmiştir. Ayrıca az sayıda akademisyen öğretmen adayına yeterince görev verilmediği için bu dersin öğretmenlik mesleğini yansıtmadığını aktarmışlardır. Eraslan'ın (2009) çalışmasında öğretmen adaylarının çoğunun uygulama okullarında yeterince uygulama yapma imkânı bulamadıkları belirtilmiştir.

Öğretmenlik uygulaması dersinin saat yeterliliği temasına baktığımızda, akademisyenlerin çoğu ders saatinin yeterli olmadığını aktarmıştır vurgulamıştır. Az sayıda akademisyen ise ders saatinin yeterli olduğunu önemli olanın saat değil dersin nitelikli olması olduğunu belirtmişlerdir.

Öğretmenlik uygulaması dersinin değerlendirme yöntemi temasına baktığımızda, akademisyenlerin bir kısmı değerlendirme yöntemini uygun bulduğunu bir kısmı ise objektif bir değerlendirme olmadığı için yöntemin amacına ulaşmadığını bu yüzden yöntemi uygun bulmadıklarını belirtmiştir. Güngör (2018), yaptığı çalışmada öğretmenlik uygulaması dersinde akademisyenlerin ve uygulama öğretmenlerinin değerlendirme ölçütlerinde bir standardın olmadığı ve değerlendirmelerin kişilere göre değişiklik gösterebildiği tespit edilmiştir. Özmen'in (2008) çalışmasında akademisyenler

arasında, gerek rapor formatı olarak gerekse değerlendirme tarzı olarak bir standardın bulunmadığı ve her akademisyen kendine göre bazı uygulamalar ile değerlendirme yaptığı belirtilmiştir. Öğretmenlik uygulamasının mevcut değerlendirme yöntemi ise katılımcıların çoğunluğu tarafından yetersiz bulunmuştur. Bu sonuçlara göre öğretmen adaylarının değerlendirildiği ders sayısının yetersiz olmasının, derslerin yeterince takip edilememesinin ve değerlendirme sürecinde kişilere göre değişebilen ölçütlerin bulunmasının etkili olduğu çıkarımı yapılmıştır.

Öğretmenlik uygulaması dersinin alan eğitimi bilgisine katkısı temasına baktığımızda akademisyenlerin çoğu uygulama boyutunda katkı sağlayarak tecrübe kazandırdığını belirtmiştir. Bu katkının uygulama öğretmenine bağlı olduğunu söyleyen akademisyenleri de olduğu gibi öğretmen adayları derste yeterince aktif olmadığı için katkısı olmadığını aktaran akademisyenleri de bulunmaktadır.

Öğretmenlik uygulaması dersinin sınıf yönetimi bilgisine katkısı temasına baktığımızda akademisyenlerin birçoğu öğretmenliğe geçiş fırsatı sunduğu ve tecrübe kazandırdığı için katkısı olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca bazı akademisyenler; bu katkının uygulama öğretmenine bağlı olduğunu belirtmiştir.

KAYNAKLAR

- Akgül, A. (2006). *Fakülte okul işbirliği programının müzik öğretmeni adayları tarafından değerlendirilmesi* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
- Arslandaş, H. İ. ve Yıldız M. A. (2013). “Öğretmenlik uygulaması” dersinin, uygulama öğretim elemanları ve uygulama öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), 58-84.
- Aylar, F. ve Aksin, A. (2011). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öz-yeterlilik inanç düzeyleri ve problem çözme becerileri üzerine bir araştırma (Amasya Örneği). *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(3), 299-313.
- Büyükoztürk, S., Cakmak, E. K., Akgün, O, E., Karadeniz, S. ve Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Ceylan, T. ve Akkuş, Z. (2007). Okul deneyimi II uygulamalarının öğretmen adayları üzerinde yarattığı davranış değişiklikleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(1), 213-225.
- Çoban, A. ve İleri, T. (2017). Sosyal bilgiler ve Türkçe öğretmen adaylarının okul deneyimi I dersi hakkındaki görüşleri: Amasya Üniversitesi örneği. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8, 77-89.
- Demir, Y. (2012). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının okul deneyimi dersi kapsamında karşılaştığı sorunlar ve çözüm önerileri* (Yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Eraslan, A. (2009). İlköğretim matematik öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması üzerine görüşleri. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 3(1), 207-221.
- Güngör, İ. (2018). *Sosyal bilgiler eğitiminde okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması derslerinin takip süreci ve değerlendirme yöntemine ilişkin görüşler* (Yüksek lisans tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.
- Hurst, B., & Wilkin, M. (1992). Guidelines for mentors. In M. Wilkin (Ed.), *Mentoring in Schools* (pp.43-57) London: Kogan Page.
- Kahyaoğlu, M. ve Yangın S. (2007). İlköğretim öğretmen adaylarının mesleki özyeterliliklerine ilişkin görüşleri. *Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 73-84.
- Katrancı, M. (2008). *Öğretmenlik uygulamasında uygulama okulu koordinatörleri ve uygulama öğretmenlerinin görev ve sorumluluklarını yerine getirme düzeyleri (Kırıkkale ili örneği)* (Yüksek lisans tezi). Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.

- Kocaturk, F. (2006). *Okul deneyimi II ders ile ilgili uygulama öğretim elemanlarının, uygulama öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının görüşleri* (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Mcnamara, D. (1995). The influence of student teachers' tutors and mentors upon their classroom practice: an exploratory study. *Teaching & Teacher Education*, 11, 51- 61.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *An expanded sourcebook: Qualitative data analysis* (Second edition). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Özmen, H. (2008). Okul deneyimi - I ve okul deneyimi - II derslerine ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25, 25-37.
- Özdemir, M. (2010). Nitel veri analizi: Sosyal bilimlerde yöntem bilim sorunsalı üzerine bir çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi sosyal bilimler dergisi*, 11(1), 323-343.
- Saratlı, E. (2007). *Okul Deneyimi I dersi uygulamasında ilköğretim fen bilgisi öğretmen adaylarına sunulan danışmanlık hizmetinin yeterliliği* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Sarıtaş, M. (2007). Okul deneyimi ı uygulamasının aday öğretmenlere sağladığı yararlar konusundaki görüşlerin değerlendirilmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 121-143.
- Yeşilyurt, E. (2010). *Öğretmenlik uygulaması öğretim programının standart temelli ve ihtiyaca cevap verici modeller ışığında değerlendirilmesi* (Doktora tezi). Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Yetim, A., ve Göktaş, Z. (2004). Öğretmenin mesleki ve kişisel nitelikleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 12(2), 541-550.
- Yıldırım, A. ve Şimsek H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
- Yüksel, İ., & Kırçıçek, H. (2019). The views of prospective teachers about school experience course in the department of science education and other departments. *International Journal of Higher Education*, 8(1), 160-170. doi:10.5430/ijhe.v8n1p160

ORCID

Hatice KIRÇIÇEK <https://orcid.org/0000-0002-6681-7967>

İbrahim YÜKSEL <https://orcid.org/0000-0001-5686-9344>

SUMMARY

Purpose

The aim of this study is to determine the views of Academicians about the removal of the School Experience course at Mathematics and Science Education Department for the students who have recently got the department in the undergraduate programs which were updated by the Higher Education Council (HEC) in the academic year of 2018-2019, addition of Teaching Practice 2 in addition to Teaching Practice course and how the course reflects the teaching profession.

Method

In this research, a case study pattern from qualitative research designs was used. The research was carried out with 30 faculty members randomly selected from the faculty members of Mathematics and Science Education and Basic Education Departments in the education faculty of a state university in the fall semester of the academic year 2018-2019. The interview questions developed by the researchers were used as data collection tool. There are a total of 12 questions, 6 for School Experience course and 6 for Teaching Practice course. Content analysis was performed in data analysis.

Findings

The most important issues about the place of the School Experience course in the program for the practice academicians are that prospective teachers are not active in this course and it is more logical that the course should be removed and instead Teaching Practice-I course should be taught.

The most important issue that the practice academicians state about the contribution of the School Experience course to the teaching profession is that it is useful to recognize the profession.

“”

The most important issue that practice academicians have focused on the contribution of the practice school to the teaching profession is “experience”.

The most important issue that practice academicians state on the contribution of the School Experience to the values education is that "Yes, it makes contribution."

The most important issue that practice academicians state on the contribution of the practice teacher to the teaching profession is that "Yes, it makes contribution."

The most important issue that practice academicians state on the contribution of School Experience course to the communication skills is that "It develops skills as it offers the opportunity to transition to teaching."

The most important issues that the practice academicians are focused on the place of the Teaching Practice course in the program; "It is a positive situation that the teaching practice course is given 2 semesters because the chance of practice is increased" and "Teaching Practice course cannot meet the School Experience course".

The most important issue that practice academicians have focused on the contribution of the Teaching Practice course to the teaching profession is "experience".

The most important issue which the practice academicians emphasize about the time adequacy of the course is that "it's not enough".

The most important issues that practice academicians emphasize on the evaluation method of the Teaching Practice course are "The method is appropriate" and "It's not an objective evaluation".

About the contribution of the Teaching Practice course to the knowledge of field education; there have been a number of practice academicians who say "There is a contribution in implementation dimension".

The most important issue that the practice academicians state about the contribution of the Teaching Practice course to the knowledge of class management is "It gains experience".

Results and discussion

The majority of practice academicians stated that the School Experience course should not be taken and that this course is necessary to recognize the school environment. Many of them also stated that, since many prospective teachers were not active, this course should be removed and replaced with the Teaching Practice-I course. Most of the practice academicians stated that the School Experience course is useful for getting to know the profession and is a necessary to gain experience. They stated that they made a great contribution to know the profession, colleague, manager, student, school environment, support services and tutors.

As regards the contribution of the practice teacher to the teaching profession, the practice academicians stated that this is related to the practice school and practice teacher and has a positive or negative contribution. Many practice academicians have described this change as a positive situation, as the chance to implement with the new program has increased. In addition, there are also those who argue that the teaching practice course can't meet the school experience course.

